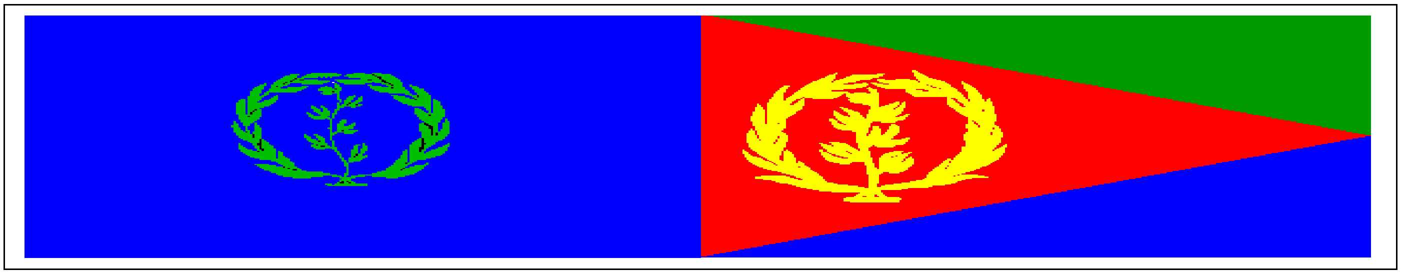

ሶማሊያ፣ መቓብር ስርዓት ኢሳያስ።

ኣብ ጂኦ-ፖለቲካዊ ምዕባሌታ ቀርኒ ኣፍሪቃ፣ ሳዕቤን ቁማራዊ ስግረ-ዶባውን ስግረ-ውቅያኖሳውን ኢስካለሽን።

ቀዳማይ ክፋል

ብሃይለ መንገሻ ዑቕበ

መእተዊ

ከመይ ኢልኩም ቀኒከ^-ም። ጽቡቕ ንክ^ትህልዉ ምንዮተይ ኢዩ። ኣብ ናይ ሎሚ ኣርእስተይ፣ ክልተ ኣገደስቲ እዋናዊ ጉዳያት ሒዘልኩም መጺአ ኣለኹ። ብጽሞና ክትከታተሉኒ ድማ ብትሕትና ይሓተኩም።

ክፋል 1፣ ስርዓት ኢሳያስ ኣብ ቀርኒ ኣፍሪቃዊ ቁማራዊ ዝኮ^ነ ረጽማዊ ወፈራታ(Escalation)

ክፋል 2፣ ጸረ-ኢስካለሽናዊ መልሰ-ዓጸፋታ(De-escalation) ዘየላብው እዋናዊ ዕዮታት ናይ መሰረታትና

ክፋል 1

ስርዓት ኢሳያስ ኣብ ቀርኒ ኣፍሪቃዊ ቁማራዊ ዝኮ^ነ ረጽማዊ ወፈራታ(Escalation)

ኣብዚ እዋን'ዚ ስርዓት ኢሳያስ፣ ናይ መወዳእታ ምዕራፉ ረጊጹ፣ ናብታ ዘይምልጠላ ናይ መጨረሻ ናይ ውድቀቱ ህሞት እናኣምረሐ ኢዩ። እቲ ስርዓት ብቕልጡፍ ናብዚ ሕጂ ተጋሂዱ ዘሎ ጻዕረ ሞታዊ ምስሓግ ንክ^‘ድቕ ዝገበርዎ ክልተ ረቋሒታት ኢዮም። ንሶም ከኣ 1ይ) ርሱን ረቛሕ፣ 2ይ) ድጉል ረቛሕ ኢዮም።

1ይ) ርሱን ረቛሒ፣ ሶማልያ።

ስርዓት ኢሳያስ ኣፈወርቂ፣ ኣብ ሶማሊያ፣ ብዝለዓለ ደረጃ ኣብ ወተሃደራዊ ረጽማዊ ወፈራታት ወይከኣ ብቛንቋ እንግሊዝ ኢስካለሽን(Escalation) ኣብ ምክያድ ተጸሚዱ ይርከብ ኣሎ። እዚ ሕጂ ዘካይዶ ዘሎ ኢስካለሽን ከኣ ኑቲ ቅድም ዝነበሮ ብመጥኑ ርጉእ ዝነበረ ህላዊኡ ኣጥፊኡ፣ ኣብ ቦትኡ ዝበኣሰ ስግኣት ናይ ህላውነት ከምዝህልዎ ዝገበረ ሓድሽ መድረክ^ ፈጢሩ ይርክብ። ብሰለስተ ዋነቶ ጸላእቲ ድማ፣ እታ ብቕሳነት ምስኣን መሃየታ ዝጠፍኣ ተካሊት ርሑ ብቐጻሊ ክትሻደን ትርከብ። ኣሜሪካ፣ ኢትዮጵያ፣ ሕኑናን ተቓወምቲ ናይ ኤርትራ።

ሶማልያ ምስ ኤርትራ ብመሬት ኮነ ብባሕሪ ዘይትዳወብ ሃገር ክነሳ፣ ስርዓት ኢሳያስ፣ ስግረ-ዶባውን ስግረ-ውቅያኖሳውን ኢስካለሽን ኣብ ሶማል የካይድ ኣሎ። እዚ ከ^... ቅልጡፍ ዝናህሩ ውድቀቱ ንክ^ መጽእ ዝገበር ዘሎ ዋና ረቛሒ ኢዩ። ኑቲ ኣብ ኖትቡኩ ዘሎ ሊስታ ናይ ጸላእቲ ኣስማት ድማ፣ ከሎጌና ሽሾ ሕጂ ከኣ ሕቡራት መንግስታት ኣሜሪካ ተወሰኮ^። እዚ ናይ ኣሜሪካ ስም ምውሳከ^- ከኣ፣ ፍሉይ ዝኮ^ነ መድረክ^ ገሊሁ ይርከብ። ብናይ ሕጂ ጠመተ ኣሜሪካ፣ ንሱ ግብረ-ሽበራዊ ግምጥልሹ ከኣ ኤርትራውያን ጸላእቱ ጸረ-ግብረ-ሽበራውያን ቦታ ሒዞም ይርከቡ ኣለዉ። ኣብ መድርክ^ ግሎብ ድማ ንሱ ኣብ ወጥሪ ናይ ከባባ፣ እቶም ኤርትራውያን ከኣ ኣብ ናይ ተዛነ ፍስሃ።

<u>ፕሮክት ሲብሊንግ</u> **<u>(Project Sibling)</u>**

ትማል ትምሊ እሙን ተሓዝ ሻንጣ ኣሜሪካ ዝነበረ ሎሚ ግምጥልሹ ኣብ ፕሪስኮፕ ዝኣተወ ዋና ጸላኢ ኣሜሪካ ኮይኑ ይርከብ። ኢሳያስ ኣፈወርቂ፣ ካብ 1969 ሚሩ፣ ካብ ዓላ ነስመራ፣ ካበ'ስመራ ድማ ንዓላ ብስዉር እና ተመላለሰ፣ ምስ ኣባላት ሲ. ኣይ. አ. ናይ ቃኘው ስተሽን ብቐጻሊ ዝራከ^ብን ኣብ ውዲታዊ ስራሓት ዝነጣጠፍን መራሒ ኢዩ ዝነበረ።

ኣብቲ ናይ ሲ. ኣይ. አ. “ ፕሮክት ሲብሊንግ ”(Project Sibling) ዝተሰየመ ውጥን፣ ካብቶም ኣብ ኤርትራ ዝነበሩ ተቓናቐንቲ ሰውራታት፣ ኑቲ ኩርኩር ዝኮ^ነ ውድብ ማለት ኑቲ ኢሳያስ ዝመርሖ ሰልፊ ነጻነት ብስዉር ናይ ምዕ ጣቑን ብውዲት ድማ ወካሊ ረብሓካ^ ጌርካ ናይ ምምልማሉን ዝዕላምኡ መደብ፣ ዋና ተሓባባሪ ኢሳያስ ኣፈወርቂ ነበረ። እቲ ምስጢራዊ ዝምድና ታት ከኣ ደሓር ሰልፊ ነጻነት ናብ ህዝባዊ ሓይልታት ሓርነት ኤርትራ ምስተጸንበረት'ውን ይቕጽል ነበረ። ህዝባዊ ሓይልታት ድማ፣ ኣብ እግሪ ተክ^ላ ብእንጌራ ኳደረን ብጃኬታትን ብረታውትን ኣሜሪካን ዝሰወደት ውድብ ኢያ ዝነበረት።

ንዓመታት እሙን ወዲ ማሕበር ኣሜሪካ ኮይኑ ከገልግል ድሕሪ ምጸንሑ ከ^...፣ ሕጂ ንኣሜሪካ ግምጥልሽ ይጸባኣን ኣንጻር ናታ “ናሽናል ኢንተረስትስ” ደው ኢሉ ይርከብን ኣሎ። እዚ ከ^-ሉ'ስ ኣብ ምንትምንታይ? ሰይጣን ዝፈሰወሉ ወድማእምን ስለዝኮ^ነ ብቻ ኢዩ፣ ኣብ ዘየድልዮ ጠበልበል ክብል ስግረ-ዶባውን ስ

ግረ-ውቅያኖሳውን ናብ ሶማሊያ ከይዱ ኢስካለሽን ብምክያድ፣ እግሪ ዘይመዘንኡ አ ሜሪካ ብደፍረት ኣብ ምርጋጽ በጺሑ ዘሎ። ንዓና ከአ ረጎደ ሽሻይ።

ዕሽላዊ ስርዓት ኢሳያስ ኮነ ኩላትና ዜጋታት ክንግንዘቦ ዝግባእ ኣገዳሲ ትምህርቲ፣ ኢስካለሽን ጸረ ኣህጉራዊ ሕግታት ዓለም፣ ጸረ ሰላማዊ ውዕላት፣ ጸረ ውሽጣዊ ቁጠባዊ ምዕባሌታት ናይታ ሃገር (ከምኡ ድማ ናይታ ወይ ናይተን ግዳያት ዝኮ∧ና ሃገር/ራት)፣ ጸረ ርትዓዊ ኣመላልሳ ሕቶታት ዝኮ∧ነ፣ ኣብ ሓደ ኣፈቱ ዓመጻዊ ወተሃደራዊ ስጉምትታትን ወፍርታትን ዝተሰረተ ኣገባብ ኣፈታትሓ ግርጭት ኢዩ። ሰረተ-እምነቱ ፍጹም ወተሃደራዊነት ኣመለካ∧‹∧ታኡ ድማ ዒም ዘለ ይታሓጎም ዝኮ∧ነ ኢስካለሽን፣ መብዝሕትኡ ግዜ ስግረ-ዶባዊ ወይ ስግረ-ውቅያኖሳዊ ተርእዮታት ኮይኑ ኢዩ ዝፍጸም።
ሶማሊያ፣ ከ∧… ናይዚ ድንቂ ኣብነት ኢያ።

ኢስካለሽን ብተፈጥርኡ ፍጹምነት ሓይልን ሳዕቤናዊ ሓደጋን ብሓባር ኣጣሚሩ ስ ለዝሓዓዝ ወትሩ ንሓደጋ ዝተቓልዐ ኢዩ። ንኢስካለሽን ክገጥምዎ ዝክ∧†ሉ ሓደጋታት ድማ፣ ጸረ-ኢስካለሽናዊ መልሰ-ዓጸፌታ*(De-escalation)* ብካ∧ ልኡት ሃገራት ወይ ህዝብታት፣ ተቓውሞታት ካብ ናይ ውሽጢ ወገናት፣ ቁጠባዊ ምንቁልቛላት፣ ወተሃደራዊ መስልካያት፣ ኣላሽነት፣ ምፍንቓል ስርዓታት ኢዮም።

ምፍንቓል ስርዓታት

እዞም ዝስዕቡ መራሕቲ ብሰሪ ኢስካለሽን ካብ ስልጣን ተመዚሒኞም ተወገዱ። ኣዶልፍ ሂትለር ናይ ናዚ ርመን፣ ኣብ ሩስያ ብዝፈጸሞ ኢስካለሽን፣ በኒቶ ሙሶሊኒ(ዱቸ) ናይ ኢጣልያ፣ ኣብ ግዝኣታት ሰሜን ኣፍሪቃን ከባቢ ባሕሪ መዲተራንያን፣ ሳዳም ሑሴን ናይ ዒራቕ ኣብ ኩወይት፣ ፕረሲደንት ሊንደን ጆንሰን ከምኡ ድማ ፕረሲደንት ሪቻርድ ኒክሰን ናይ ኣሜሪካ ኣብ ቬትናም፣ ላኦስ፣ ካምቦዲያ።

ጆንሰን ብሰሪ ኢስካለሽን ኣብ ውግእ ቬትናም ክብሩ ብምንቁልቛሉ፣ ኣብ 1968 ናይ ፕረሲደንታዊ ዳግማይ ምርጫ ትኬቱ ሓረረት። ኒክሰን ከኣ ብሰሪ ተረክ∧ቦ ዋተርገይት፣ ብዘሕፍር ኣገባብ ኣብ 1974 ካብ ስልጣኑ ባዕሉ ወረደ።
ተረክ∧ቦ ዋተርገይት፣ እኩብ ድምር ኒክሰን ኣብ ኦፈሳት ዋተርገይት(ዲ.ሲ.) ዝፈጸሞ ዕሉል ምጥሓስ ናይ ፕራይቨሲ መሰላት፣ ዝገሃሶም ኮንስቲቱሽናዊ ትካላት፣ ዘጎሃሃሮ ኢስካለሽን ኣብ ቬትናም፣ ላኦስ፣ ካምቦዲያ ዘጠቓለሉ ገበናት ነበረ። ከምኡ ድማ ንናይ ቬትናም ኢስካለሽን ብምቅዋም ኣብ 1970 ኣብ ኬንት ስተይት ዩኒቨርሲቲ፣ ኬንት(ኦሃዮ)፣ ሰላማዊ ሰልፊ ዘካይዱ ዝነበሩ ኣ መሪካውያን ተመሃሮ ኒክሰን ብግፍዒ ብዓረራውቲ ሓለውቲ ጸጥታ ከምዝቕዘፉ ዝገበሮም “ኬንት ስተይት ማሳክር” ዝስመ ፍጻሜ ተደማሚሩ ነቲ ጽሉእ ቀጣፊ ኒክሰን ካብ ስልጣን ከምዝፍንቀል ገበሮ።

ኣብዚ እዋን'ዚ ኣብ ግሎብና ሒደት ሃገራት፣ ስለ ሃገራዊ ረብሓን ጸጥታዊ ፖሊሲን፣ ስግረ-ዶባዊ ወይ ስግረ-ውቅያኖሳዊ ኢስካለሽን ዝፍጽማ ኣለዋ። እዚኣተን ድማ ሕቡራት መንግስታት ኣመሪካ፣ ዓባይ ብሪጣንያ፣ ፈረንሳ ከምኡ'ውን ሃገረ ኢስራኤል ኢየን።

- እዘን ሃገራት ግን ኣዕናዊ ሳዕቤናት ዝመልአ ኢስካለሽን ከካይዳ ከለዋ፣ ኣብ ውሽጢ ሃገረን ዱልዱል ዝኮ\ነ ቁጠባ ሒዘን ኢየን። ከምኡ ድማ ብቑዕ ባጀ ትን ግዙፍ ወተሃደራዊ ልዕለ ቅራጻን (Satelites, Aircraft Carriers, Submarines, Transportation Services etc) ሒዘን ኢየን።

  ፋንካ\ኣ ዝኮ\ነ ስርዓት ኢሳያስ ከኣ ናይ ቀርኒ ኣፍሪቓ ጎብለል ክኮ\ን ያኢ፣ ንህዝቡ ሕሩር ቅጫ ከየጽገበ ናብ ሶማሊያ ተወርዊሩ ስግረ-ዶባውን ስ ግረ-ውቅያኖሳውን ኢስካለሽን ከካይድ ምህቃኑ፣ ሕሱም ኣእምሮኣዊ ተርቢጽ ኢዩ።

- ንሰን ኢስካለሽን፣ ኣብ ዙርያ ግሎብ ኮነ ኣብ ከባቢ ዞናታት ቅድሚ ምክያደን፣ ናተን ውሽጣዊ ርግኣት መምየን፣ ክመጸን ዝክ\†ል ሃገራውን ኣህጉራውን ሳዕ ቤናት መዚነን፣ ናይ ቀረባን ርሕቑን ተቓውሞታት ኣጽኒዐን እንተወሓደ ከኣ ደገፍ ናይ ገለ ወገናት ወይ ሃገራት ኣስተባሂለን ኢየን ኢስካለሽን ዝፍጽማ። ኣብ ሕቡራት ሃገራት (U.N.) እንተኮ\ነ'ውን ገለ ደገፍተን ሃገራት ኣብ ግምት ኣእትየን ኢየን፣ ኢስካለሽን ዝፍጽማ።

  ስርዓት ኢሳያስ ' ከ? ድድያ ዝኮ\ኑ ናይ ውሽጢ ደመ፥ ጸላእቲ፣ እሞ ከ\… ምቹእ ኩነታት ንምርካብ ወትሩ ድቃስ ዝስእኑ ኣብ ድሕሪት ኣቐሚጥካ ኢስካለሽን ናብ ሶማሊያ ምሕናን፣ ኢሳያስ ዙርይኡ ጽቡቕ ጌሩ ክርኢ ዘይክእል ሰብ ምኳኑ የመልክት።

<u>2ይ) ድጉል ረቛሒ፣ ግዶ ናይ ሃገራት ሱዳን፣ የመን፣ ኢትዮጵያ።</u>

<u>ሱዳን</u>

ስርዓት ኢሳያስ፣ እዚ ሕጂ ኣብ ሶማልያ ዝፍጽሞ ዘሎ ስግረ-ዶባውን ስ ግረ-ውቅያኖሳውን ኢስካለሽን ናይ ሎሚኡ ኣይኮነን። እዚ ስርዓት ካብ 1994 ሚሩ፣ ኣንጻር ጎሬቤት ሱዳን ኢስካለሽን ከካይድ ጸንሐ። እቲ ኢስካለሽን ብብድዐ መሮ። ኣብ ኣስመራ፣ ናይ ኢምባሲ ሱዳን ዝነበረ ህንጻ ካብ መንግስቲ ሱዳን ኣግዲፉ ነቶም ተቓወምቲ ዝነበሩ ኤስ.ፒ.ኤል.አ. (Sudan Peoples Liberation Army) ከም ቤት ጽሕፈቶም ክጥቀምሉ ሃቦም። ቀጺሉ ነዞም ተቓወምቲ ምሉእ ናይ ታዕሊም ቦታ ከፊቱ ኣብ ምስልጣንን ኣጽዋራት ኣብ ምሃብን ተዋፈረ። ናቱ ሰራዊትን ታንክታትን ብምልኣክ\ ድማ ብስሞም ባዕሉ ውግእ ምክያድ ድማ ውራይ'ሉ ተተሓዞ። <u>ስርዓት</u>

<u>ኢሳያስ ነዞም ተቓወምቲ ሓገዝ ምግባሩ ኣይኮነን ኢስካለሽን ፈጺሙ ዘብሎ፣ እንታይ ድአ ናቱ ሰራዊት ሰዲዱ ብስሞም ውግእ ባዕሉ ምክያዱ ኢዩ።</u>

<u>1. ደቡብ ሱዳን</u>

ስርዓት ኢሳያስ፣ ንኤስ.ፒ.ኤል.ኤ. ከምዚ ኣብ ሶማልያ ሕጂ ዝገብሮ ዘሎ፣ ናይ ኤርትራ ሰራዊትን ታንክታትን ልኢከ∧-፣ ብጉልባብ ኤስ.ፒ.ኤል.ኤ. ናብ ውሽጢ ሱዳን ዘለቐ ብምእታው መጠነ ሰፊሕ መጥቃዕትታት ኣብ ከባቢ ከሰላ ብተደጋጋሚ ግዜ ፈጺሙ ነበረ። ከየዕረፈ ከኣ ኣብ ልዕሊ ሱዳን ተካ∧ታታሊ ዝኮ∧ን ቅሉዕን ስቱርን ኢስካለሽን ከካይድ ጸኒሑ ኢዩ። ሽዑ ግዜ ኣሜሪካ፣ ኢስራኤል፣ ኤርትራ፣ ኡጋንዳ ተመሻጢረን ንናይ ካርቱም መንግስቲ ንከ∧–ልዋ ብርቱዕ ውዲታትን ኢስካለሽን ኣብ መሬታት ሰሜንን ደቡብን ሱዳን የካይዳ ነበራ።

ከም ትጽቢት በዓል ኣሜሪካ ግን መንግስቲ ካርቱም ኣይወደቐን። ግና ኣዚዩ ሰልከየ። ዕርቂ ናይ ምቕባል ምልክታት ከርኢ ከኣ የግዴታ ኮነ። ብወገን ኣ ሜሪካ ከ∧… ‰ምኡ ኩነታት በሰለ። ኣብ 90ታት ኣብ ብዙሕ ቦታታት ሱዳን ሓደሽቲ ዝኮ∧ኑ መጠነ ሰፋሕቲ ዕቁር ነዳዲ ሃብትታት ኣብ ከርሲ መሬት እና ተዳህሰሱ መጹ። ነዚ ማእለያ ዘይብሉ ሃብቲ ዘስተውዓለ፣ ናይ ዘይቲ መርዘን ዘለዎ ትኩር ጆርጅ ቡሽ ድማ ሓድሽ ሜላ ክጥቀም መረ። ቡሽ ኣንጻር ካርቱም ዝገብሮ ዝነበረ ስዉር ኢስካለሽን ደው ኣቢሉ፣ ሰላማዊ ዘተ ዝስመ ፈሊጣዊ ጥበብ ብምጥቃም ንስርዓት ነራል በሽርን ኑቲ ዕቁር ነዳድን ክቆጻጸሮ መደብ ኣውጽአ። ኣብ 2005 ድማ ብመንጎ ቻነት መንግስቲ ኣሜሪካ፣ ናይ ካርቱም መንግስትን S.P.L.A.ን ኣጠቓላሊ ናይ ሰላም ውዕል ተፈራረሙ። እቲ ኣብ ደቡብ ሱዳን ዝካየድ ዝነበረ ኢስካለሽን ከኣ ደው በለ። ኢሳያስ ድማ ጨ ኮይኑ ተረፈ።

<u>ኣጠቓላሊ ናይ ሰላም ውዕል ኣብ መንጎ ካርቱምን ኤስ.ፒ.ኤል.ኤ.</u>

1. **<u>ሽርክነት ኮራሲ</u>፣ 51% ንበሽር 49% ንኤስ.ፒ.ኤል.ኤ.**
2. **<u>ሽርክነት ነዳዲ</u>፣ 50% ንካርቱም 50% ንደቡብ ሱዳን**
3. **<u>ረፈረንዱም</u>፣ ክሳብ ምሉእ ተገንጽሎ ንደቡብ ሱዳን ኣብ 2010 ዓ.ም.**

<u>2. ዳርፉር ሱዳን</u>

ስርዓት ኢሳያስ፣ ናይ ደቡብ ሱዳን ካርታ ምስሓረረቶ፣ ናብ ተቓወምቲ ዳርፉር ሱዳን ብምዝላል፣ ናብታ ዘይትዳወቦ ዳርፉር፣ ብመንገዲ ጫድ ኣቢሉ እና ተራከ∧በን ብውዲት ምስ መንግስቲ ጫድ እናተሰማምዐን ኣጽዋር እናቐበለን፣ ስ ዉር ዝኮ∧ነ <u>ስግረ-ዶባዊ ኢስካለሽን</u> ብቐጻሊ ከካይድ ጸንሐ። ጉዳይ ዳርፉር ኣብ ሽምግላና በጺሑ፣ ዓቀብቲ ሰላም ናይ ኣፍሪቃዊ ሕብረት ድማ ጸጥታ ከከ∧ብሩ ኣብ ምሉእ ዳርፉር ምስተዘርኡ፣ ኢሳያስ ንካ∧ልኣይ ግዜ ጨ ኮ∧ነ። ከይሕለል

እምቢ ዝበለ ኢስያስ ድማ ሓድሽ ዙር ኢስካለሽን ንምክያድ፣ ናብ ምብራቕ ሱዳን ዘለለ።

<u>3. ምብራቕ ሱዳን</u>

ስርዓት ኢሳያስ፣ ኣብዚ መወዳእታ፣ ናብ ተቓወምቲ ምብራቕ ሱዳን ብምዝላል፣ ኣብቲ ዞና ናይ ሱዳን ሓድሽ ኢስካለሽን ብጉልባብ ተቓወምቲ ኣብ ምክያድ ይርከብ ኣሎ። ሓደ ሓደ ግዜ ከ^... ስልቲ ብምልዋጥ፣ ካፖ ናይ ኢስካለሽን ምካ ^_ን ደው ኣቢሉ ሃንደበት ናብ ልስሉስ ኣታዓራቒ ፓድረ ብምቕያር፣ ዲፕሎማሲያዊ ክብሪ ወይ ጽልዋዊ ጸብለልትነት ንምርካብ ብቐጻሊ ምስ ጸዓረ ኢዩ። ብፍላይ ድሕሪ ኣብ ሶማሊያ ብኢትዮጵያ ሕሱም ምሕምሻሹን ሰይጣን በዓቲ ኣሜሪካ ኣብ ዝባኑ ድሕሪ ምዕግርጋሩን ዝያዳ ናብ ፓድሪኖ ዝተቐየረ ይመስል።

<u>ብዕምርናን ዘርእናን እንተዘይተጻወትና ዝሓሸ ኢዩ።</u>

እዚ ከ^-ሉ ኢስካለሽን ኣብ ደቡብ ሱዳን፣ ኣብ ዳርፉር፣ ኣብ ምብራቕ ሱዳን'ሲ ኣ ብ ምንትምንታይ? መልሱ ንከ^-ልና ኣጸቢቑ ብሩህ ክኮ^ነልና ይግባእ። ናይ ዶብ ሕቶ ኣይኮነን። እንታይ'ድኣ፣ ንውድባትና ብጎሮሮአን ሓኒቕካ ካብ ሱዳን በርቀኡ ቕካ ንምምሓው ብቻ ኢዩ። ምስኡ ከኣ ህዝቢ ኤርትራ ዝኮ^ነት ዓይነት ብልጭ ኢላ ተስፋ ትህብ ነገር፣ ዋላ እታ ዝደከ^መት ኣስሒት ስኢኑ፣ ንዘልኣለም ኣብ ትሕቲ ምልኪ ኢሳያስ ሰጥ ለብጥ ኢሉ ከምዝግዛእ ንምርግጋጽ ኢዩ። ክቡራን ዜጋታት፣ እዚእታት ግን ንሕና እቶም ኖርማለ ንባህል ተቓወምቲ ኣጸቢቑ ዝስቆረና ኣይመስለንን። ኩሉ ግዜ ምስ ፖለቲካ ምዝናይ ኖርማለ ጌርና ስ ለንወስዶ። ናይ ዘርኢ ምጽናትን ምስራርን ሕቶ ምካ^_ኑ ከ^... ...ጸቢቑ ክስቆረና ይግባእ። እዚ ዝብሎ ዘለከ^-፣ ብጋህዲ ወሪዱና ከምዘሎ ከ^... ...ብ ታሕቲ ብንጹር ከገልጸልኩም ኢየ።

<u>የመን</u>

ናይ ተቓወምቲ ሽግር ዘይብላ መንግስቲ የመን፣ ብምክ^ኒያት ደሴታት ሓኒሽ ኣብ ቀይሕ ባሕሪ፣ ናይ ልኡላውነት ሰበብ ብምፍጣር፣ ኣብ ዲሰምበር 15 -17፣ 1995 ን ደሴታት ሓኒሽ ወሪሩ ብምሓዝ ሓድሽ ዙር ኢስካለሽን ኣብ ቀሕ ባሕሪ ኣካየደ። ኮይኑ ግን የመን ጸረ-ኢስካለሽናዊ መልሰ-ዓጸፌታ ካብ ምግባር ዝለዝተቖጠበት እቲ ኢስካለሽን ናይ ስርዓት ኢሳያስ ከይቀጸለ ደው ኢሉ ተረፈ። ብሳላ ህድኣት ናይ የመን ከኣ እቲ ኩነታት ብዓለማዊ ቤት ፍርዲ ሄግ፣ ነዘርላንድ ውሳኔ ተዋሂብዎ ኣቲ ሽግር ማዕልቦ ረከ^በ። ቤት ፍርዲ ሄግ ድማ ንስርዓት ኢሳያስ፣ ነታ ኣይግዳዱ ተወርዊሩ ብንሁር ኢስካለሽን ዝተቖጻጸራ ሓንሽ ኣይትግባኣካን'ያ በልዎ። ናብ የመና ከኣ ተመልሰት።

<u>ናብ ክፋል ክልተ ይቕጽል።</u>

2ይ) ድጉል ረቛሒ፣ ግደ ናይ ሃገራት ሱዳን፣ የመን፣ ኢትዮጵያ።
ኢትዮጵያ ተመልከት።